

FIȘA DISCIPLINEI

(masterat)

1. Date despre program

Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA ȘTEFAN CEL MARE SUCEAVA
Facultatea	ISTORIE, GEOGRAFIE ȘI ȘTIINȚE SOCIALE
Departamentul	ȘTIINȚE UMANE ȘI SOCIAL POLITICE
Domeniul de studii	ISTORIE
Ciclul de studii	STUDII UNIVERSITARE DE MASTERAT
Programul de studii	Istorie: permanențe, interferențe și schimbare

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	Autohtoni și migratori în Europa mileniului întunecat				
Titularul activităților de curs	Lector univ. dr. Vasile M Demciuc				
Titularul activităților aplicative	Lector univ. dr. Vasile M. Demciuc				
Anul de studiu	I	Semestrul	I	Tipul de evaluare	Examen
Regimul disciplinei	Categorია formativă a disciplinei DSI – Discipline de sinteză; DAP – Discipline de aprofundare				DSI
	Categorია de opționalitate a disciplinei: DI - impusă, DO - opțională, DF - facultativă				DO

3. Timpul total estimat (ore alocate activităților didactice)

I a) Număr de ore, pe săptămână	3	Curs	1	Seminar	2	Laborator/lucrări practice		Proiect	
I b) Totalul de ore (pe semestru) din planul de învățământ	42	Curs	14	Seminar	28	Laborator/lucrări practice		Proiect	

II. Distribuția fondului de timp pe semestru	ore
II.a) Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe	35
II.b) Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren	35
II.b) Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri	35
II.d) Tutoriat	
III. Examinări	3
IV. Alte activități (precizați):	

Total ore studiu individual II (a+b+c+d)	105
Total ore pe semestru (Ib+II+III+IV)	150
Numărul de credite	6

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

Curriculum	• Dezirabilă diplomă de licență în domeniul istorie
Competențe	• Cele specifice, oferite de nivelul de studii absolvit anterior

5. Condiții (acolo unde este cazul)

Desfășurare a cursului		• Material suport de curs în format digital, prezentări .ppt pe tematica cursului, instrumente de lucru – bibliografii, izvoare/crestomații, metodologii de studiu în format digital
Desfășurare aplicații	Seminar	• Prezentări .ppt pe tematica seminarului, instrumente de lucru – bibliografii, izvoare, metodologii de studiu, lucrări generale în format digital și hârtie
	Laborator/lucrări practice	•
	Proiect	•

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	• Capacitatea de a folosi noțiunile de schimbare, permanențe și interferențe în diferite contexte și de a le utiliza în cercetarea proceselor istorice din primul mileniu al erei creștine;
-------------------------	---

	<ul style="list-style-type: none"> Abilitatea de a furniza un cadru informativ și interpretativ bogat și nuanțat în domeniul istoriei naționale și universale, pe baza textelor, a conceptelor, a metodelor și a tehnicilor de lucru însușite pe parcursul semestrului și/sau specifice cel puțin unei științe speciale a istoriei: arheologie, numismatică, epigrafie/paleografie, antropologia istorică etc.); Dezvoltarea spiritului critic, eliminarea stereotipurilor și a clișeelelor în stabilirea/interpretarea faptelor istorice pe baza informațiilor din izvoare și din afara izvoarelor și/sau față de alte persoane, grupuri, colectivități sau popoare și respectarea punctelor de vedere provenite din diferite istoriografii, în urma abordării comparate și integrate a istoriei, a înțelegerii convergențelor și divergențelor, a cunoașterii interferențelor și influențelor exercitate în primul mileniu al erei creștin
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> Îndeplinirea în termenele stabilite de comun acord, cu rigoare științifică și responsabilitate, în condiții de eficiență și eficacitate, a sarcinilor profesionale, cu respectarea principiilor eticii activității științifice, aplicarea riguroasă a regulilor de citare și respingerea plagiatului; Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup și de muncă eficientă și solidară în echipă, cu asumarea de sarcini și roluri diverse; Căutarea, identificarea și utilizarea unor metode și tehnici eficiente de învățare, inclusiv prin conștientizarea motivațiilor extrinseci și intrinseci ale învățării continue, în scopul inserției și adaptării la cerințele pieței muncii

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> Dezvoltarea competențelor metodologice de muncă intelectuală, cognitivă și hermeneutică, în vederea dobândirii și aprofundării conținuturilor specifice epocii migrațiilor, pentru operarea facilă cu timpul, spațiul istoric și conceptele specifice epocii migrațiilor.
	<ul style="list-style-type: none"> Utilizarea corectă, în situații diverse, a metodologiei de muncă intelectuală (identificarea surselor, lectura/interpretarea critică, realizarea unor lucrări de seminar - eseuri argumentative, referate, recenzii, prezentări, portofolii de învățare-autoevaluare/evaluare în conformitate cu cerințele de formă și conținut) și a conținuturilor științifice specifice; • Descrierea/interpretarea faptelor, fenomenelor și proceselor caracteristice epocii migrațiilor pe baza metodologiei specifice.

8. Conținuturi

Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații
<ul style="list-style-type: none"> Introducere: obiect de studiu; periodizare și cronologie; izvoare și istoriografie; autohtoni și migratori – o perspectivă a antropologiei culturale. 	2	Prelegerea intensificată, dezbateră, învățarea prin descoperire	Resurse materiale: videoprojector, laptop, prez. ppt
<ul style="list-style-type: none"> Migrațiile germanice în spațiul carpato-dunărean: cauzalități, modele de migrație, confruntare, conviețuire și aculturație, destin istoric; 	4	Dezbateră, problematizarea, studiul de caz, modelarea didactică	resurse materiale: videoprojector, laptop, harta, planșe cu izv. arheologice, culegere de texte, prez. ppt
<ul style="list-style-type: none"> Migrațiile asiatice în spațiul carpato-dunărean: cauzalități, modele de migrație, confruntare, conviețuire și aculturație, destin istoric; 	4	Prelegerea intensificată, Modelarea didactică, asaltul de idei, jocul de rol	resurse materiale: videoprojector, laptop, harta, planșe cu izv. arheologice, culegere de texte, prez. ppt
<ul style="list-style-type: none"> Migrațiile slave în spațiul carpato-dunărean: cauzalități, modele de migrație, confruntare, conviețuire și aculturație, destin istoric. 	4	Prelegerea intensificată, Modelarea didactică, asaltul de idei, jocul de rol	resurse materiale: videoprojector, laptop, harta, planșe cu izv. arheologice, culegere de texte, prez. ppt
Bibliografie			
<ul style="list-style-type: none"> *** Împărați romani, ed. de Manfred Clauss, trad. de Adolf Armbruster, Editura Enciclopedică, București, 2001. • Ammianus, Marcellinus, http://penelope.uchicago.edu/Thayer/e/roman/texts/ammian/home.html. 			

- • Brătianu, Gheorghe I., Marea Neagră. De la origini până la cucerirea otomană, vol. I-II, Editura Meridiane, București, 1984 (ediția a douărevăzută, Editura Polirom, Iași, 1999).
- • Comșa, Maria, Directions et étapes de la pénétration des Slaves vers la Péninsule Balkaniques aux VIe-VIIe siècles, în *Balcanoslavica*, Belgrad, 1, 1972, p. 9-28.
- • Corman, Igor, Migrațiile din teritoriul dintre Carpați și Nistru în sec. V-VII. Problema anților, în *Revista Arheologică*, Chișinău, 1, 1993, p.93-99.
- • Corman, Igor, Contribuții la istoria spațiului pruto-nistriean în epoca evului mediu timpuriu (sec. V-VII d.Chr.), Chișinău, Ed. Cartdidact, 1998. Ioniță Ion, Din istoria și civilizația dacilor liberi. Dacii din spațiul est-carpatic în secolele II-IV e. n., Editura Junimea, Iași, 1982.
- • Curta, Florin, *Southeastern Europe in the Middle Ages, 500-1250*, Cambridge University Press, 2006 (<https://archive.org/details/1curtaFSoutheasternEuropeInTheMiddleAges5001250>).
- • Curta, Florin, *Apariția slavilor. Istorie și arheologie la Dunărea de Jos în veacurile VI-VII*, Editura Cetatea de Scaun, Târgoviște, 2010.
- • Dvornik, Francis, *Slavi în istoria și civilizația europeană*, Editura All Educational, București, 2001 (930.85(=16)(4)""12/17"").
- • Fontes Historiae Daco-Romanae, vol. II. De la anul 300 până la anul 1000, Editura Academiei, București, 1970 (94(498)(093); Vol. III. Scriitoribizantini (Sec. XI-XIV), Editura Academiei, București, 1975 (94(498)(093).
- • Harhoiu, Radu. Dunărea de Jos în epocă romană târzie și în epoca migrațiilor / Die untere Donau während der späten Kaiserzeit und der Völkerwanderungszeit, în *Materiale și Cercetări Arheologice (SN)*, 4, 2008. p. 61-97 (doi: <https://doi.org/10.3406/mcarh.2008.887>; https://www.persee.fr/doc/mcarh_1220-5222_2008_num_4_1_887).
- • Heather, Peter, The Huns and the End of the Roman Empire in Western Europe, în *The English Historical Review*, 110, nr. 435, 1995, p. 4-41 ([- • Iordanes, *Getica/De origine actibusque getarum*, ediție bilingvă latină/română, Editura Fundației Gândirea, București 2001 \(94\(398.2\).
- • Madgearu, Alexandru, *Continuitate și discontinuitate culturală la Dunărea de Jos în secolele VII - VIII*, Editura Universității București, 1997.
- • Madgearu, Alexandru, *Istoria Militară a Daciei Post Romane 275-376*, Editura Cetatea de Scaun, Târgoviște, 2008.
- • Matveev, Sergiu, *Procesele etno-culturale din spațiul Carpato-Nistriean în secolele II-XIV : istoriografia sovietică*, Editura Pontos, Chișinău, 2009 \(94\(=135.1\)\(478\):930.2\(47+57\).
- • Mureșean, Ovidiu, *De la antichitatea târzie la amurgul evului mediu*, Editura Todescu, Cluj-Napoca, 2006.
- • Musset, Lucien. *Invaziile – valorile germanice*, Editura Corint, București, 2002 \(94\(4\)"03/10"\).
- • Musset, Lucien, *Invaziile. Al doilea asalt împotriva Europei creștine \(secolele VII -XI\)*, București, 2002 \(94\(4\)"03/10"\).
- • Musteață, Sergiu, *Populația spațiului Pruto-Nistriean în secolele VIII-IX*, Editura Pontos, Chișinău 2005.
- • Riche, Pierre; Le Maitre, Phillipe, *Invaziile barbare*, Editura Corint, București, 2000 \(931\).
- • Riche, Pierre *Europa barbară din 476 până în 774*, București: Editura Corint, 2003 \(94\(4\)"476/774"\).
- • Paliga, Sorin, Teodor, S. Eugen, *Lingvistică și arheologie a slavilor timpurii: o altă vedere de la Dunărea de Jos*, Editura Cetatea de Scaun, Târgoviște, 2009 \(\[https://www.academia.edu/356240/Lingvistica_%C5%9Fi_arheologia_slavilor_timpurii_O_alt%C4%83_vedere_de_la_Dun%C4%83rea_de_Jos\]\(https://www.academia.edu/356240/Lingvistica_%C5%9Fi_arheologia_slavilor_timpurii_O_alt%C4%83_vedere_de_la_Dun%C4%83rea_de_Jos\)\).
- • Petrescu-Dâmbovița, Mircea, \(coordonator\), *Istoria României de la începuturi până în secolul al VIII-lea*,](https://watermark.silverchair.com/4.pdf?token=AQECAHi208BE49Ooan9kkhW_Ercy7Dm3ZL_9Cf3qfKAc485ysgAAApwgwgKUBgkqhkiG9w0BBwagggKFMiICgQIBADCCAnoGCSqGS1b3DQEHATAeBg1ghkgBZQMEAS4wEQQML84JmfINJi_97v35AgEQgIICS0UEWERw3e03TKh1mfbnuisPn7htq_3vYs0GPXUjztWS-RKi6ogN5IA9wKJyzRXwr0SudEqvgoWBER7tm7RNYPTLmI4jHI24eLws-c1XhPONEBkJ5P37xt8Ty3cOLWjCU72ID_NQYF4LOo_V8B_039ojuLoB15qp6vAml9xtiJK8IN8FnRCHsyZ6hMPDeoWXP7CK97KSwUHlm6fcvyUypdMT7tT4OTYUQ80rMcI11U56NIWbDm_eYG9TeBTPsrSDF5Cxx0cCWVdXtDsQVW3MCs-YeUHx-BbgdGrK3AM_S4OYxkNdG-22SQSMCfCqQDCMvHcJnV1gObV_80inOTExXpt6nW7IzYjtG89STfRGxUORSEOBa5tY1dS6Pn_kTXdE6P4BVU7zvmbjLux32RN4zggYsNn70foEXPTORuAx69W2Q1mBx8TrQjK0EEQLqxPmju01UCtHTQ7pVlPp4f5-ph0_q_X4SzZ3E76iy7NQv-_MqLvZE3B7XLtAi6dB3o5cUtq-zmzFgxji6_Iq3-M-UgfPz7qHlwP0I6zLsSA3tnNvsvH5-KenPDGDba96Lm-oWYIojK42w3XTNXh0XgFmwjXSeLnUOejG4L5la9kXzYRLAFNuPubzcR348hyX7EeyZaTGU31pjngLFVFaH9k6e_akd0OEJCYGHpXBJAyC_FGfip-_5dFgN5eO45HaqLek8aMGk2rT34Naeq-LGdqPckUle3j84S3myQwWOicdAXA63lyICANyw9MAQFXAk8AF-JN9MTwWANzixI).
• • Ioniță, Ion, Din istoria și civilizația dacilor liberi. Dacii din spațiul est-carpatic în secolele II-IV e. n., Editura Junimea, Iași, 1982 (30.85(398.2).
• • Ioniță, Ion, <i>Istoria Românilor</i>, vol. II, Ediția a II-a, revăzută și adăugită, Editura Enciclopedică, București, 2010, p. 433-469, 481-495, 741-761, 787-817, 876-879, 884-889 (930.85(=135.1))

- București, 1995, p. 297 – 321.
- • Procopius din Caesarea, Războiul cu Goții, trad. și introd. H. Mihăiescu, Editura Academiei RPR, București, 1963.
- • Procopius din Caesarea, History of the wars, secret history, and buildings, Twayne Publishers, New York, 1967 (94(495-44)=111.1).
- • Protase, Dumitru, Suceveanu Alexandru (coord.), Istoria Românilor, vol. II (Daco-romani, romanici și alogeni), Editura Enciclopedică, București, 2001, p. 555-800 (930.85(=135.1)".../19"(0.064).
- • Spinei, Victor, Realități etnice și politice în Moldova meridională în secolele X-XIII: români și turanici, Editura Junimea, Iași, 1985 (949.83(=94.1)""09/12"").
- • Spinei, Victor, Marile migrații din estul și sud-estul Europei în secolele IX-XIII, Editura Institutul European, Iași, 1999 (940.1(4-11)(4-12)"8/12").
- • Spinei, Victor, The Great Migrations in the East and South East of Europe from the Ninth to the Thirteenth Century, First edition, Institutul Cultural Român, Cluj-Napoca, 2003.
- • Spinei, Victor, The Great Migrations in the East and South East of Europe from the Ninth to the Thirteenth Century, vol. I, Hungarian, Pechenegs and Uzes; vol. II, Cumans and Mongols, The Second English Edition, Adolf M. Hakkert – Publisher, Amsterdam, 2006.
- • Teodor, Dan Gheorghe, Unele considerații privind originea și cultura anților, în Arheologia Moldovei, 16, 1993, p. 205-212 (<http://www.arheo.ro/arheologia-moldovei-1993-16/>).
- • Teodor, Dan Gheorghe, Contribuții arheologice la problema etnogenezei românești, Casa Editorială Demiurg, Iași, 2018.
- • Vasiliev, A. Alexei, History of the Byzantine Empire (324-1453), vol. I, The University of Wisconsin Press, 1958 (<https://www.rastko.rs/cms/files/books/4712130c5cb71>).
- • Zugravu, Nelu, Antichitatea târzie, Editura Demiurg, Iași, 2005.
- • Wolfram, Herwig, History of the Goths, University of California Press, Berkeley, 1990.
- • Ying-Shih, Yü, The Hsiung-nu, în D. Sinor (ed.), Cambridge History of Early Inner Asia, Cambridge, 1990, p. 118–149 (<https://www.cambridge.org/core/books/cambridge-history-of-early-inner-asia/hsiungnu/5C61581E850526D0725D2951674B6EFC>).

Aplicații (Seminar / laborator / lucrări practice / proiect)	Nr. ore	Metode de predare	Observații
• Seminarintrodactivșimetodologic. Procesele etno-culturale în viziunea antropologiei culturale	4	Dezbaterea, problematizarea	
• Izvoarele scrise despre autohtoni și germanici în spațiul carpato-dunărean	4	Dezbaterea pe bază de texte istorice	
• Autohtoni și germanici în spațiul carpato-dunărean: modele și faze ale migrațiilor, confruntare, conviețuire și aculturație, multiculturalitate definită arheologic, destin istoric.	4	Dezbaterea pe bază de referate, problematizarea, modelarea.	
• Izvoarele scrise despre autohtoni și huni, avari, proto-bulgari în spațiul carpato-dunărean	4	Dezbaterea pe bază de textehistorice	
• Autohtoni și huni, avari, proto-bulgari în spațiul carpato-dunărean: modele și faze ale migrațiilor, confruntare, conviețuire și aculturație, multiculturalitate definită arheologic, destin istoric.	4	Dezbaterea pe bază de referate și texte istorice asaltul de idei problematizarea, modelarea.	
• Izvoarele scrise și istoriografia despre autohtoni și slavi în spațiul carpato-dunărean	4	Dezbaterea pe bază de texte istorice	
• Autohtoni și slavi în spațiul carpato-dunărean: modele și faze ale migrațiilor, confruntare, conviețuire și aculturație, multiculturalitate definită arheologic, destin istoric.	4	Dezbaterea pe bază de referate și texte istorice asaltul de Idei problematizarea, modelarea.	
Bibliografie			
•			

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Conținuturile disciplinei (metodologice, științifico-cognitive și formativ-educative) corespund așteptărilor reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului (formarea și dezvoltarea competențelor necesare ciclului de master și cadrelor didactice din ciclul gimnazial și liceal)

10. Evaluare

10.1. Standard minim de performanță evaluare la curs

10.2. Standard minim de performanță evaluare la activitatea aplicativă

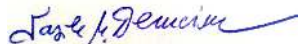
Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Curs	Participarea activă la activitățile de învățare, parcurgerea bibliografiei minimale, însușirea metodologiei de cercetare și învățare, calitatea răspunsurilor construite	Examen scris	50%
Seminar	Parcurgerea bibliografiei minimale, realizarea corespunzătoare (cantitativă și calitativă) a produselor învățării cuprinse în portofoliul de învățare și evaluare, participarea activă la activitățile de seminar	Evaluare referat și activitate pe parcur	50%
Laborator/lucrări practice			
Proiect			

10.1. Standard minim de performanță evaluare la curs

- Curs
însușirea principalelor deprinderi, concepte, noțiuni, idei specifice proiectării învățării și cercetării raporturilor dintre autohtoni-migratori;
cunoașterea și redarea principalelor fapte și procese istorice, a problemelor și teoriilor de bază specifice conținuturilor științifice ale disciplinei;

10.2. Standard minim de performanță evaluare la activitatea aplicativă

- realizarea referatelor și eseurilor de învățare și autoevaluare la nivelul minimal de formă și conținut
-

Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de aplicație
27 Septembrie 2024		

Data avizării	Semnătura responsabilului de program

Data avizării în departament	Semnătura directorului de departament

Data aprobării în consiliul facultății	Semnătura decanului